

agencija za znanost i visoko obrazovanje

Unapređenje sustava osiguravanja
i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOGA DOKTORSKOG STUDIJA
Licencijatski i doktorski studij teologije
Katolički bogoslovni fakultet
Sveučilište u Zagrebu**

**Datum posjeta:
22. listopada 2019. godine**

Siječanj 2020. godine

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz sredstava
Europskoga socijalnog fonda.
Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za
znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	7
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	7
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	9
OCJENA KVALITETE	11

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskog studijskog programa *Licencijatski i doktorski studij teologije* na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Prof. Harm Goris, Tilburg University, Nizozemska (predsjednik)
- Prof. Andrius Narbekovas, Vytautas Magnus University, Litva
- Prof. Irmtraud Fischer, Catholic Theology, University of Graz, Austrija
- Prof. Rupert Klieber, University of Vienna, Austrija
- Dr. Dries Bosschaert, postdoktorand, Faculty of Theology and Religious Studies, KU Leuven, Belgija
- Prof. Marina Gržinić Mauhler, Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, Slovenija
- Prof. Panos Dimas, University of Oslo, Norveška
- Daniel Dragicevic, doktorand, University of Hamburg, Njemačka.

Visoko su učilište posjetili:

- Prof. Harm Goris, Tilburg University, Nizozemska
- Prof. Andrius Narbekovas, Vytautas Magnus University, Litva
- Prof. Irmtraud Fischer, Catholic Theology, University of Graz, Austrija
- Prof. Rupert Klieber, University of Vienna, Austrija
- Dr. Dries Bosschaert, postdoktorand, Faculty of Theology and Religious Studies, KU Leuven, Belgija.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju ovog izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Irena Petrušić, koordinatorica, AZVO
- Petra Košutar, pomoćna koordinatorica, AZVO
- Lida Lamza, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama dionika:

- Voditeljem studija i upravom Visokog učilišta
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima
- djelatnicima knjižnice.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: Licencijatski i doktorski studij teologije

Nositelj: Sveučilište u Zagrebu

Izvođač: Katolički bogoslovni fakultet

Mjesto izvođenja: Zagreb

Područje i polje: humanističke znanosti, teologija

Ishodi učenja studijskog programa:

IU 1.: uspješan i odgovoran znanstveni rad u skladu s najvišim stručnim standardima u području humanističkih znanosti na polju teoloških istraživanja

IU 2.: samostalan znanstveni i nastavni rad na nekoj od znanstveno-nastavnih ili znanstvenih institucija

IU 3.: samostalno vođenje znanstvenih projekata

IU 4.: samostalno objavljivanje znanstvenih radova

IU 5.: nastavak usavršavanja na poslijedoktorskoj razini

IU 6.: komunikacija i evaluacija postignutih rezultata istraživanja u polju teologije

IU 7.: primjena usvojenih generičkih vještina

Ukupan broj doktoranada: 122

Broj doktoranada kojima studij financira Visoko učilište: 0

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 122

Broj neaktivnih doktoranada: 55

Broj nastavnika: 63 (43 stalno zaposlenih, 19 vanjskih suradnika)

Broj mentora: 8

Broj doktoranada kojima je imenovan službeni mentor: 9

Struktura studijskog programa

Prva godina:

- pri upisu doktorandu se dodjeljuje studijski savjetnik koji će ga voditi do imenovanja mentora

- svi doktorandi prve godine dužni su upisati i odslušati zajedničke kolegije *Znanost i istraživanje u sveučilišnom kontekstu i Lectio theologica*

- doktorand upisuje pet predavanja iz istraživačkog područja u kojem želi pisati doktorski rad (tri predavanja iz modula koji je student upisao)

- doktorand upisuje jedan seminar (seminari se mogu birati iz svih modula)

- u drugom semestru doktorand ima obvezu sudjelovanja i izlaganja na doktorskoj radionici te izložiti rezultate istraživanja na temu licencijatskoga/doktorskoga rada

- u dogovoru s mentorom, doktorand sudjeluje u znanstveno-nastavnim aktivnostima

Druga godina:

- doktorand upisuje predavanje u dogovoru s mentorom
- doktorand upisuje seminar u dogovoru s mentorom
- u okviru doktorske radionice, doktorand izlaže rezultate istraživanja na temu licencijatskoga/doktorskoga rada
- u dogovoru s mentorom, doktorand sudjeluje u znanstveno-nastavnim aktivnostima
- najkasnije do završetka 3. semestra doktorand prijavljuje temu istraživačkog licencijatskog rada
- doktorand upisuje predavanje u dogovoru s mentorom
- doktorand upisuje seminar u dogovoru s mentorom
- u okviru doktorske radionice doktorand izlaže rezultate istraživanja na temu licencijatskoga/doktorskoga rada
- u dogovoru s mentorom doktorand sudjeluje u znanstveno-nastavnim aktivnostima

Treća godina:

- u dogovoru s mentorom doktorand sudjeluje u znanstveno-nastavnim aktivnostima
- u okviru doktorske radionice, doktorand izlaže rezultate istraživanja na temu licencijatskoga/doktorskoga rada
- tijekom 5. semestra doktorand predaje u referadu ocijenjen istraživački licencijatski rad te polaze licencijatski ispit. Pozitivno ocijenjen licencijatski ispit uvjet je za ocjenu i obranu doktorskoga rada
- najkasnije do kraja 5. semestra doktorand pokreće postupak prihvaćanja teme doktorskoga rada i imenuje mu se mentor
- u dogovoru s mentorom doktorand sudjeluje u znanstveno-nastavnim aktivnostima
- u okviru doktorske radionice, doktorand izlaže rezultate istraživanja na temu licencijatskoga/doktorskoga rada.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti (izdavanje dopusnice).

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Studentima ponuditi mogućnost stjecanja doktorata znanosti bez licencijata.
2. Novi strateški program trebao bi imati jači fokus i bolju strukturu, odražavati cijelo polje teologije (osobito biblijske studije) i biti bolje povezan s novim međunarodnim događanjima.
3. Unaprijediti prijenos informacija o financiranju, internacionalizaciji, objavljivanju radova, nadolazećim konferencijama i pozivima za prijavu radova od institucije prema studentima te ih aktivno podržavati u tim prijavama.
4. Uzeti u obzir izazove s kojima se doktorandi susreću oko financiranja i upravljanja vremenom, na primjer otvaranjem prijedoktorskih pozicija za izvrsne studente.
5. Promicati svijest o istraživačkoj čestitosti, povezati se sa sveučilišnim naporima protiv plagiranja i integrirati antiplagijatorski softver u sve razine studija (radove, disertacije).
6. Uključiti nastavni i mentorski rad na doktorskom studiju u ukupno radno opterećenje nastavnih djelatnika.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Čini se da je novi doktorski studij više usredotočen na istraživanje jer je smanjen broj obveznih kolegija, a umjesto toga su ponuđene jako korisne doktorske radionice.
2. Službeni postupci i obrasci za osiguravanje kvalitete uglavnom su provedeni, dostupni i transparentni.
3. Knjižnica ima podršku Fakulteta, djeluje na međunarodnoj razini, a doktorandima nudi puno mogućnosti i aktivnu podršku (uključujući upravljanje nabavom, podršku s bazama podataka, usluge za studente i pružanje informacija).
4. Čini se da većina mentora aktivno podržava svoje studente.
5. Prednost integriranog licencijata i doktorskog studija leži u atraktivnom programu, većem broj potencijalnih studenata i promicanju vremenske učinkovitosti cijele studentske karijere.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Čini se da trenutna struktura programa dovodi do toga da određene kategorije studenata u velikom broju odustaju od studija nakon stjecanja licencijata.
2. Niska razina transdisciplinarnih strategija.

3. Niska međunarodna mobilnost studenata, a čini se da je situacija slična i s nastavnicima i mentorima.
4. Ne postoje jasne strategije za pružanje podrške studentima koji tijekom studija žele objaviti najmanje jedan članak u visokorangiranom časopisu.
5. Velik broj neaktivnih studenata.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Kontinuirano promišljanje i napor za unapređivanje doktorskog studija; Visoko učilište je organizacija koja uči na vlastitom primjeru.
2. Dobro osmišljeni obrasci (npr. za prijedlog teme istraživanja, godišnje izvješće mentora o napredovanju doktoranda, ocjenjivanje disertacije i zapisnik s obrane disertacije).
3. Generalni resursi knjižnice i podrška koju pružaju njezini djelatnici, posebno studentima.
4. Organizacija doktorskih radionica na kojima studenti predstavljaju i raspravljaju o svojim istraživanjima na kolegijalan način.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Najmanje 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA bilješke
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabralih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Visokog učilišta.	DA
4. Omjer je mentora i studenata na cijelom Visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA, također vidjeti 1.4.
5. Mentor udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija: u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene rade, sudjelovao na	DA, osim e) i f). Radionice su izborne. Ne postoji formalna procedura procjenjivanja

<p>međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (Tablica 2, Mentor i doktorandi);</p> <p>c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme);</p> <p>d) osigurava potrebne uvjete (uključujući finansijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranda (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine;</p> <p>e) prošao neku vrstu sposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.);</p> <p>f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.</p>	prethodnog mentorskog rada.
<p>6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu;</p> <p>b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (tablica 1., Nastavnici).</p>	DA
<p>7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme i povjerenstvu za ocjenu i obranu doktorskog rada.</p>	NE (ne može predsjedati povjerenstvom)
<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.</p>	DA
<p>9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini), VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima;</p> <p>pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	Nije primjenjivo

OCJENA KVALITETE

OCJENA KVALITETE I OBJAŠNJENJE POVJERENSTVA „visoka razina kvalitete“ ili „potrebna poboljšanja“)	
1. RESURSI: NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište ima dugu tradiciju i dobar ugled u gotovo svim poljima teologije, u nastavnom kao i istraživačkom radu. To je najstariji i najveći katolički bogoslovni fakultet u državi. Mnogi nastavni djelatnici imaju doktorate znanosti s prestižnih inozemnih sveučilišta. Nastavni djelatnici objavljaju radove u visokorangiranim domaćim i međunarodnim časopisima, kao i mnoge monografije i zbornike radova. Sudjeluju u međunarodnim konferencijama i – do određene mјere – međunarodnim istraživačkim projektima. Mnogi od njih su članovi važnih međunarodnih crkvenih i akademskih udruženja. Visoko učilište svake godine organizira mnoge nacionalne i neke međunarodne simpozije. Visoko učilište također izdaje 6 časopisa od kojih su neki vrednovani kao kategorije A1 i A2. Visoko učilište igra važnu ulogu u društvenim, crkvenim i kulturnim pitanjima u hrvatskom društvu.</p>
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Broj i opterećenost nastavnika i mentora je zadovoljavajuća. Najmanje 50 % nastave izvodi vlastito nastavno osoblje. Međutim, mentorski rad s doktorandima trebao bi biti objektivno kvantificiran i službeno uključen u ukupno radno opterećenje nastavnika.</p>
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Nastavnici koji sudjeluju u izvođenju doktorskog studija aktivni su znanstvenici u svojim poljima interesa, aktivno su posvećeni temama koje predaju te imaju velik broj relevantnih znanstvenih publikacija.</p>
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Mentori imaju do tri doktoranda; ako mentor ima četiri ili pet studenata, imenuje se i sumentor. Mentor su aktivni znanstvenici s određenim brojem visoko kvalitetnih radova u području i polju studija. Mentor</p>

	sudjeluju u međunarodnim i domaćim znanstvenim projektima.
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalifikacija i kompetencija nastavnika i mentora.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Koliko je Povjerenstvo moglo utvrditi, svi nastavnici i mentori imaju potrebne vještine i kvalifikacije. Nastavnike se procjenjuje na temelju njihovih istraživačkih kompetencija koristeći standardne metode uskladene sa službenim pravilima Fakulteta. Posebna se pažnja posvećuje broju i kvaliteti objavljenih radova. Uvođenje studentskih anketa za evaluaciju nastavnika predstavljalo bi poboljšanje doktorskog studija. Prijedlog programa iz 2015. godine spominje godišnje i završne evaluacije koje se provode putem studentskih anketa (A.4.3) koje se zatim šalju Povjerenstvu za osiguravanje kvalitete, ali Povjerenstvo nije vidjelo dokaz za to. Kvalifikacije i kompetencije mentora ne procjenjuju se standardnim metodama. Mentorimaju podršku kolega i uče iz vlastitog iskustva. Vijeće za licencijatski i doktorski studij može izvući određene informacije o radu mentora iz godišnjih izvješća koja mentori pišu o radu doktoranada, ali to je samo usputna posljedica. Mentorim se potiču na sudjelovanje u radionicama za usavršavanje mentora koje nudi Sveučilište, ali sudjelovanje i/ili uspješan završetak takvih izobrazbi nije obvezno. Nadalje, ne postoje formalni postupci na razini Visokog učilišta za studentsku evaluaciju mentora. Povjerenstvo preporučuje uvođenje standardnih metoda za procjenu kvalifikacija mentora.</p>
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Doktorandi imaju pristup jako dobroj knjižnici koja im pruža izvrsne resurse za istraživanje, uključujući relevantne baze podataka. Djelatnici knjižnice pružaju jako dobru podršku doktorandima; doktorandi mogu zatražiti knjige, časopise i baze podataka koji su im potrebni za istraživanja, a knjižnica ih kupuje ili im osigurava pristup (među)knjižničnom posudbom.</p>
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatio djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i izvodi doktorski studij. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište opisalo je interne postupke osiguravanja kvalitete u Prijedlogu programa Licencijatskog i doktorskog studija teologije iz 2015. te u novom Pravilniku o licencijatskom i doktorskom studiju iz 2019. godine. Postupci su dobro formulirani i učinkoviti. Visoko</p>

potreba.	<p>je učilište pokazalo da uči na vlastitom primjeru. Razine kompetencija i odgovornosti različitih fakultetskih tijela jasno su organizirane i opisane (Prijedlog programa studija, A.2.8). Prijedlog programa također uvjerljivo navodi akademske, umjetničke, kulturne i društvene potrebe koje program namjerava zadovoljiti.</p> <p>Kao i ostali europski katolički fakulteti teologije, koji su prepoznati od Svetе Stolice i imaju pravo izdavati kanonske kvalifikacije, Visoko učilište suočava se s problem kombiniranja specifične strukture vatikanske verzije teoloških studija (bakalaureat, licencijat, doktorat) s bolonjskom strukturom studija (prediplomski, diplomski i poslijediplomski studij) koju priznaje država. Visoko učilište trenutno provodi studije u kojima je potpuno integrirana crkvena i bolonjska struktura. Ta kombinirana struktura ima posljedice (npr. veći broj predavanja, dva kvalifikacijska rada, studenti koji odustaju od studija nakon obrane licencijatskog rada) koje su u isto vrijeme prednosti i mane (vidjeti: Prednosti studijskog programa). To je pitanje očito bilo predmet mnogih rasprava na Fakultetu, a zaključak je bio da sadašnja integriranost crkvene strukture obrazovanja u bolonjsku strukturu predstavlja najbolji odgovor na crkvene potrebe u državi, kao i na profesionalne perspektive najvećeg broja studenata. Međutim, Povjerenstvo smatra da bi se ta rasprava trebala nastaviti i da bi trebalo razmotriti ideju izvođenja doktorskog studija bez međukoraka koji predstavlja kanonski licencijat.</p>
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište donijelo je Strateški program znanstvenih istraživanja Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2015.-2020., u kojem je određeno devet strateških područja s pripadajućim temama. Aspekt ovog Strateškog programa koji je Povjerenstvu najviše upao u oko jest dominacija tema povezanih s Hrvatskom, osobito povijesnih tema, kao i začuđujući izostanak tema iz biblijskih studija. Nadalje, tih devet područja često se preklapaju ili pokazuju vrlo malo unutrašnje kohezije. Strateški program ostavlja dojam pretežno opisne, nepovezane kolekcije istraživačkih tema pojedinih nastavnih djelatnika, a ne preskriptivne, fokusirane strategije za budući razvoj istraživačke djelatnosti Visokog učilišta.</p> <p>Vremensko je razdoblje koje pokriva Strateški program</p>

	<p>pri kraju. Iako procjena Strateškog programa službeno nije u ovlasti Stručnog povjerenstva, svakako predlažemo temeljitu reviziju programa za razdoblje 2020.-2025. Takva revizija trebala bi ciljati na isticanje onih istraživačkih područja i tema na koje se Visoko učilište želi usredotočiti na konceptualno koherentan način. Također je neobično da, usprkos informacijama o interdisciplinarnosti koja se ostvaruje suradnjom s drugim fakultetima, Povjerenstvo nije našlo gotovo nikakvu naznaku toga u Strateškom programu ni tijekom razgovora s mentorima i upravom – čak ni o suradnji s novoosnovanim Fakultetom filozofije i religijskih znanosti koji vode isusovci.</p>
2.3. Visoko učilište sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	<p>Visoka razina kvalitete Pravilnik o licencijatskom i doktorskom studiju iz 2019. godine usklađen je sa sveučilišnim pravilnicima tek prije nekoliko mjeseci. Međutim, Visoko učilište već ima kulturu samovrednovanja – što Povjerenstvo jako cjeni – a postupak reakreditacije predstavlja još jedan važan korak u tom smjeru. Povjerenstvo je uvjereni da će Visoko učilište nastaviti s tim neophodnim promišljanjem potencijalnih poboljšanja i napredovanja.</p>
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora/ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda u slučaju potrebe.	<p>Potrebna poboljšanja S obzirom na definirane odgovornosti mentora i njihova redovna izvješća o napredovanja doktoranada, čini se da su uvedeni svi najvažniji mehanizmi praćenja i usmjeravanja Međutim, ne prikupljaju se sustavne povratne informacije studenata iako je to propisano u Prijedlogu programa iz 2015. (vidjeti 1.5.). Za razliku od Prijedloga programa, Samoanaliza je vrlo neodređena o tom pitanju („studenti imaju pravo na slobodno izražavanje mišljenja“). Iz toga slijedi da mogućnost studenata da komentiraju kvalitetu svog studija uvelike ovisi o benevolentnosti njihovih mentora koji su – prema umjesnom komentarju nekih studenata – „svemogući“. Povjerenstvo snažno preporučuje provedbu standardnih studentskih evaluacija rada mentora te imenovanje studentskog pravobranitelja.</p>
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	<p>Potrebna poboljšanja Na temelju intervjua s različitim skupinama Povjerenstvo je steklo dojam da Visoko učilište ima najbolje namjere u vezi s provođenjem mjera za osiguravanje potrebne razine čestitosti i slobode akademskog rada. Visoko učilište ima Etičko povjerenstvo koje osigurava privatnost ispitanika koji sudjeluju u istraživanjima i</p>

	<p>slično, koje je odgovorno za etička pitanja povezana s posebnim temama, a ima dobru suradnju i s odgovarajućim tijelima na razini Sveučilišta.</p> <p>Povjerenstvo svakako preporučuje da se Visoko učilište počne koristiti programom za otkrivanje plagijata koji je dostupan preko Sveučilišta. S obzirom na to da je sva dokumentacija za postupak dostupna online, izvedba toga trebala bi biti dosta jednostavno.</p> <p>Što se tiče slobode istraživanja, Povjerenstvo brine hoće li pažnja koja se pridaje crkvenim dokumentima u istraživanjima, prema pristupima koji su opisani u Samoanalizi i Strateškom programu 2015.-2020., dopustiti dovoljno slobode za kritičko promišljanje, osobito u polju ženskih i rodnih studija.</p>
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište razvilo je jako dobre postupke za izradu i obranu teme doktorskog rada (opisane u Pravilniku i ostalim dokumentima) te ima znanstveno povjerenstvo s vanjskim članovima za gotovo sve disertacije, u skladu sa standardima. Visoko učilište objavljuje detaljan prijedlog protokola obrane (Stručno povjerenstvo vidjelo je nekoliko primjera protokola). Doktorski studij objavio je obrasce za prijedlog teme i jasne smjernice za prezentaciju, kao i obrasce za ocjenu teme. Cijeli je postupak transparentan, ali bi u njega trebalo ugraditi upotrebu sveučilišnog programa za otkrivanje plagijata.</p>
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište ima jasne postupke za izradu i obranu doktorskog rada te potiče sudjelovanje vanjskih i međunarodnih članova povjerenstava za obranu rada (Povjerenstvo je uspjelo pogledati nekoliko disertacija, a razgovaralo je i s alumnijima koji su nedavno prošli cijeli postupak).</p> <p>Prema novom programu, doktorandi moraju imati najmanje jedan rad u uglednom znanstvenom časopisu u polju doktorskog rada, iako je sastanak sa studentima pokazao da postoje problemi s pristupanjem takvim časopisima. Program bi mogao ponuditi više podrške doktorandim za pripremanje takvih radova, npr. kroz doktorske radionice. Visoko učilište trebalo bi otvoriti vlastite časopise za objavljivanje vrlo kvalitetnih radova doktoranada tako da usvoji postupak slijepo recenzije.</p> <p>Visoko je učilište izradilo i objavilo smjernice za izradu doktorskog rada (Povjerenstvo ih je vidjelo), kao i za ocjenu tog rada. Stručno povjerenstvo pogledalo je</p>

	<p>detaljne protokole obrane i zapisnike s obrana doktorskih radova.</p> <p>Manji prijedlog za poboljšanje je da članovi povjerenstva za obranu pišu pojedinačna izvješća.</p>
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja, kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Sve relevantne informacije o Licencijatskom i doktorskom studiju objavljaju se na mrežnim stranicama Fakulteta.</p>
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanju doktoranda kako bi uspješno završili program).	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište ima vrlo transparentan sustav raspodjele prikupljenih sredstava, što se vidi iz Pravilnika iz 2019. godine (kao i Prijedloga programa iz 2015.).</p> <p>Trenutno sva sredstva doktorskog studija dolaze od školarina. Visoko je učilište nedavno (2019. godine) počelo ulagati velike napore u prikupljanje dodatnih sredstava preko prijava za projekte Hrvatske zaklade za znanost. Dodatna sredstva koristila bi se za podršku studentima kako ih potreba da počnu zarađivati za život ne bi natjerala da odustaju od studija nakon stjecanja licencijata, čime bi se smanjio zaista velik broj neaktivnih studenata.</p> <p>Fakultet bi također trebao imati određena sredstava za poticaj studentima koji su uspjeli objaviti članke u visokorangiranim časopisima ili uglednim zbornicima.</p>
2.10. Školarine se utvrđuju na temelju transparentnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>U Pravilniku iz 2019. godine izvrsno je obrazložen način utvrđivanja školarina.</p>
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	I
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Upisna politika Fakulteta uzima u obzir kapacitete dostupnih mentora i njihovo nastavno opterećenje.</p> <p>Samoanaliza navodi da doktorski program ukupno ima 122 studenta, od kojih je 67 aktivno. U isto vrijeme, govori o 60 potencijalnih mentora, ali Povjerenstvo je u razgovorima došlo do zaključka da doktorande zapravo prati 20 mentora. To je i dalje unutar granice od 3 : 1 doktoranda po mentoru.</p> <p>Međutim, Povjerenstvo je zabrinuto zbog ukupnoga radnog opterećenja mentora s obzirom na to da se njihove nastavne i mentorske obveze na doktorskom studiju ne uračunavaju u ukupno radno opterećenje.</p>

	<p>Uračunavanje tih obveza u nastavno opterećenje moglo bi se upotrijebiti kao poticaj mentorima da ulože više truda u mentorske obveze (vidjeti 1.2.).</p> <p>Prava i obveze studenata, mentora i sumentora jasno su opisane u Pravilniku o licencijatskom i doktorskom studiju. Čini se da su sve navedene grupe dobro upoznate s tim aspektima.</p>
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište uzima u obzir crkvene i društvene potrebe prilikom određivanja upisne politike (vidjeti. 1.1.). Većina – ako ne i svi – studenti upisuju doktorski studij kada su već u radnom odnosu ili im je zaposlenje osigurano. U mnogim slučajevima, poslodavac je taj koji osigurava sredstva za doktorski studij.</p> <p>Povjerenstvo bi ovdje htjelo istaknuti dva problema: (i) čini se da značajan broj studenata zadovoljava kriterije da budu zaposleni samo s kanonskim licencijatom pa nemaju potrebe dovršiti cijeli program, završno sa stjecanjem doktorata znanosti; (ii) većina studenata zaposlena je unutar Crkve, a mogućnost nastavka karijere u akademskom okruženju, bilo na matičnom fakultetu ili u međunarodnom kontekstu, ne promiče se dovoljno.</p> <p>Povjerenstvo potiče Visoko učilište da sustavno prati buduće karijere svojih studenata kao što je navedeno u Samoanalizi.</p>
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Svi polaznici doktorskog studija financiraju se sami ili ih financiraju poslodavci. U ovom trenutku ne postoje studenti koji su zaposleni na nekom projektu ili imaju doktorske stipendije.</p> <p>Povjerenstvo potiče Visoko učilište da</p> <ul style="list-style-type: none"> • informira i potiče doktorande da se prijavljuju za stipendije i da im pruža aktivnu podršku u postupku prijave. • potiče mentore da se prijavljuju za projekte koji će im omogućiti potpuno ili djelomično financiranje doktoranada. • aktivno informira i poučava mentore i (potencijalne) doktorande u pisanju prijedloga istraživanja u kontekstu prijava za financiranje. • uvede mali broj plaćenih prijedoktorskih pozicija na određeno vrijeme. <p>Povjerenstvo je sa zadovoljstvom primjetilo da su već poduzeti neki koraci prema prijavama za vanjske izvore</p>

	<p>financiranja – četiri projekta poslana su na natječaj Hrvatske zaklade za znanost. U isto vrijeme, Povjerenstvo je svjesno izazova koji predstavlja lokalni društvenopolitički kontekst.</p>
3.4. Visoko bi učilište trebalo voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održivi plan znanstvenog istraživanja te da bude u mogućnosti uspješno završiti doktorsko istraživanje.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prijedlog programa iz 2015. i Pravilnik iz 2019. propisuju postupke za izradu kvalitetnog prijedloga istraživanja na početku doktorskog studija. Međutim, postoji određena nejasnoća u vezi s planom istraživanja. Prijedlog programa navodi da se prilikom upisa na studij traži „prijedlog istraživanja u području/polju istraživanja“ (A.2.6), ali i da „tema mora biti predana na kraju drugog semestra“ (A.3.7) i da se „tema može predati do kraja druge godine“ (A.3.7), odnosno četvrtog semestra. U Samoanalizi piše da „tema istraživanja za licencijatski rad“ (što se vjerojatno odnosi i na doktorski rad) mora biti predana do kraja trećeg semestra.</p> <p>Osim toga, postoji određeni broj propisanih obveza (uključujući predstavljanje projekta i doktorske radionice) kojima se studenti potiču na napredovanje i uspješan dovršetak studija. Povjerenstvo tu osobito cjeni standardizirana godišnja izvješća o napretku doktoranada koja pišu njihovi savjetnici/mentori.</p> <p>Studentima se na početku studija dodjeljuje studijski savjetnik koji će, u većini slučajeva, kasnije postati mentor. Broj doktoranada koje ima svaki savjetnik/mentor je ispod maksimuma.</p> <p>Povjerenstvo potiče Visoko učilište da uvede postupke kojima bi doktorandi mogli izvještavati o vlastitom napretku, kao i o kvaliteti mentorstva (vidjeti 1.5. i 2.4.) te identificirati moguće probleme u odnosu s mentorom. Samoanaliza spominje postupke za promjenu mentora, ali moglo bi biti korisno i da se uvedu postupci medijacije. Tijekom razgovora sa studentima spomenuta su izvješća o samoprocjeni na razini Sveučilišta. Također bi se moglo razmisiliti o provjerama uspješnosti.</p> <p>Osim toga, Povjerenstvo preporučuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jasno određivanje roka za predaju prijedloga istraživanja („teme rada“) • uvođenje odluke o (ne)nastavljanju doktorskog istraživanja nakon jedne godine.
3.5. Visoko učilište osigurava regrutiranje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada iz inozemstva.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>U Samoanalizi je navedeno da se upis na studij provodi na temelju javnog natječaja. Isto je bilo rečeno i tijekom sastanaka s Povjerenstvom u vezi s dostupnošću</p>

	<p>informacija na mrežnim stranicama Fakulteta. Javni natječaj sadrži uvjete za upis.</p> <p>Manje poboljšanje koje Povjerenstvo preporučuje jest da se natječaj objavljuje na međunarodnoj razini, na primjer putem međunarodnih mailing lista ili širenjem informacija među članovima međunarodnih udruženja.</p>
3.6. Seleksijski je postupak pri upisu javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište ima transparentan postupak za odabir kandidata, kao što je navedeno u Samoanalizi. Povjerenstvo cjeni uvođenje standardiziranog obrasca za prijedlog teme istraživanja.</p> <p>Moguće je uvesti manje poboljšanje postupka: Povjerenstvo vjeruje da bi, umjesto formiranja <i>ad hoc</i> povjerenstva za razgovor s kandidatima, bolje bilo da se osnuje stalno povjerenstvo. Time bi se osigurao veći kontinuitet između pojedinih evaluacija i procjenjivanje svih pristupnika prema istim standardima.</p>
3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima te razvidnost postupka prigovora.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Postoji transparentan postupak izbora i jasan postupak prigovora za kandidate koji nisu odabrani. Ti postupci su javno dostupni.</p>
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnog učenja pristupnika i doktoranada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Prethodno učenje pristupnika i doktoranda uzima se u obzir prilikom upisa na studij. Uvjeti za upis uključuju dokaze o poznавању latinskog i (biblijskog) grčkog jezika.</p> <p>Studenti koji su završili licencijatski studij na nekom drugom visokom učilištu imaju pravo upisati doktorski studij pod uvjetom da su stekli propisani broj ECTS-a.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište ima detaljan, revidirani Pravilnik o licencijatskom i doktorskom studiju (2019.) koji propisuje prava i obveze studenata. Studenti su vrlo dobro upoznati sa svojim pravima i obvezama.</p> <p>S obzirom na to da je Pravilnik tek nedavno donesen, Povjerenstvo očekuje da će daljnja provedba tog Pravilnika dovesti do povećanja podrške koju doktorandi dobivaju od institucije.</p>
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Povjerenstvo svakako cjeni napore uložene u revidiranje licencijatskog i doktorskog studija s ciljem usvajanja pristupa temeljenog na studentima i osiguravanja uspješne prohodnosti doktoranada kroz studij. Primjer za to je smanjenje broja obveznih kolegija. Visoko učilište</p>

	<p>posebno podržava doktorande u unapređivanju njihovih istraživanja i karijera putem godišnjih izvješća i doktorskih radionica. Povjerenstvo je vidjelo da studenti i mentori jako cijene te radionice. Čini se da se napredovanje doktoranada uglavnom prati na razini odnosa između studenata i mentora.</p> <p>Povjerenstvo preporučuje Visokom učilištu da osnaži pristup utemeljen na studentima na razini institucije. To se može postići</p> <ul style="list-style-type: none"> • poučavanjem studenata vještinama i načinima na koje mogu zadovoljiti uvjet objavljivanja jednog rada u visokorangiranom časopisu; • poticanjem studenata na pohađanje međunarodnih konferencija, s finansijskom podrškom institucije ili bez nje (npr. kroz interni natječaj) ili informiranjem studenata o drugim načinima za financiranje odlaska na konferencije; • informiranjem i poticanjem studenata da se prijave za razne stipendije i pružanjem aktivne podrške za postupak prijave; • informiranjem i poticanjem studenata da se prijave na Erasmus programe kojima mogu unaprijediti svoju međunarodnu mobilnost.
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Povjerenstvo je bilo impresionirano velikim poboljšanjima koje je Visoko učilište uvelo na doktorskom studiju 2015. godine. Obnovljeni program, koji se počeo izvoditi 2016./2017., orijentiran je na istraživački i individualni rad studenata. Studij omogućava najmanje tri godine neovisnog istraživačkog iskustva. Doktorske radionice studentima daju mogućnost da predstave svoja istraživanja i rasprave ih sa svojim kolegama. U obnovljenom programu značajno je poboljšan upisni postupak tako što je uveden izvrstan obrazac za plan istraživanja. Trajanje programa, opseg nastave, omjer između nastavnog i znanstvenog rada, broj obveznih i izbornih kolegija i postupci mentorstva zadovoljavaju međunarodne standarde. Isto vrijedi i za format disertacije i povjerenstva za obranu doktorskog rada. Također se čini da je interdisciplinarnost postala češća pojava na doktorskom studiju.</p>

	<p>Poboljšanja su potrebna u sljedećim područjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stjecanje prenosivih vještina - međunarodno iskustvo.
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskoga studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Ishodi učenja navedeni u Samoanalizi nisu formulirani na odgovarajući način: ishod učenja 1. spominje „uspješan ... znanstveni rad“, ali <i>uspješnost</i> nije kriterij, već ukazuje na zadovoljenje kriterija. Ishod učenja 5. („nastavak usavršavanja na poslijedoktorskoj razini“) ne može predstavljati ishod učenja jer samo opisuje jedan proces. Ishod učenja 7. („primjena usvojenih generičkih vještina“) pretpostavlja da su vještine usvojene prije upisa na studij, što se čini da nije slučaj; program bi trebao osigurati stjecanje generičkih vještina. Povjerenstvo je steklo dojam da obnovljeni program doktorandima zaista omogućuje stjecanje odgovarajuće razine akademskog znanja, kompetencija i vještina, ali preporučuje eksplicitno preformuliranje ishoda učenja studijskog programa na vrlo precizan način. Povjerenstvo je uvjereni da bi se to moglo provesti bez mnogo truda.</p> <p>Svih 99 (!) kolegija koje doktorandi mogu odabrati – u načelu – vrlo su detaljno opisani u Prijedlogu programa iz 2015. Međutim, ishodi učenja kolegija nisu eksplicitno formulirani, a nije ni način na koji su ti ishodi povezani s programskim ishodima učenja. Povjerenstvo preporučuje eksplicitno određivanje ishoda učenja kolegija i njihovu povezanost s ishodima učenja cijelog programa. Povjerenstvo ne smatra da će to predstavljati preveliki problem. Povjerenstvo također preporučuje smanjenje broja kolegija koje doktorandi mogu odabrati.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osim istraživačkih kompetencija, program osigurava i stjecanje kompetencija iz znanstvene etike.
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kao što je spomenuto u točki 4.2., ishodi učenja pojedinih kolegiji nisu eksplicitno formulirani, a formulacija programskih ishoda učenja nije dobra. Posljedica toga je da navedeni ishodi učenja nisu izričito povezani sa sadržajem mentorskog i istraživačkog rada. Međutim, Povjerenstvo vjeruje da će Visoko učilište to lako ispraviti.</p>
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Povjerenstvo je uvjereni da su predočeni doktorski radovi dobre kvalitete. Međutim, kako nijedan član Povjerenstva ne zna hrvatski jezik, na kojem su napisane sve disertacije i ostali radovi studenata, morali smo se</p>

	<p>oslanjati na sažetke radova i izvješće povjerenstva za obranu koji su napisani na engleskom jeziku. Ti dokumenti daju jasne indikacije da ostvareni ishodi učenja i kompetencije zadovoljavaju razinu 8.2. HKO-a.</p>
4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Nastavne metode opisane u Prijedlogu programa iz 2015. prikladne su za razvoj individualnih istraživačkih vještina na razini 8.2. HKO-a.</p> <p>Povjerenstvo je primijetilo određene znakove da mentori povremeno poboljšavaju implementaciju prikladnih nastavnih metoda tako što doktorande tretiraju kao akademске građanine koji su na putu da postanu samostalni istraživači.</p>
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kao što je navedeno u točki 4.2., ishod učenja povezan s generičkim (prenosivim) vještinama nije dobro formuliran u Samoanalizi ni u Prijedlogu programa. Također, stjecanje takvih vještina nije izričito spomenuto u ishodima učenja pojedinih kolegija.</p> <p>Prijedlog programa iz 2015. pokazuje da je Visoko učilište svjesno važnosti tih vještina (A.3.4), ali ni Prijedlog ni način izvođenja programa ne preciziraju na koji način se uče prenosive vještine. Moguće je da stjecanje prenosivih vještina nije prioritet za većinu doktoranada jer su već zaposleni (kao svećenici, članovi nekog vjerskog reda ili učitelji/nastavnici), pa će i nakon stjecanja doktorata nastaviti s obavljanjem iste stručne djelatnosti.</p> <p>Međutim, Povjerenstvo preporučuje posvećivanje više pažnje stjecanju prenosivih vještina. Visoko učilište moglo bi iskoristiti radionice koje organizira Sveučilište, a druga mogućnost je aktivna podrška doktorandima za prijavljivanje za dodatna finansijska sredstva. S tim u vezi, Povjerenstvu je rečeno da je Senat pristao imenovati stručno osposobljenu osobu koja će pružati takvu podršku.</p>
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranada (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Doktorandi mogu birati između velikog broja kolegija koji su relevantni za njihovo vlastito istraživanje. Odnos doktoranada i njihovih mentora jako je dobar, a doktorandi imaju i dovoljno vremena za samostalno istraživanje. Godišnja izvješća mentora o napredovanju doktoranada pomažu u pravovremenom otkrivanju problema i prilagođavanju istraživačkog plana ako je to potrebno.</p>

<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p>Potrebnna poboljšanja</p> <p>Koliko je Povjerenstvo moglo utvrditi, svi nastavnici i mentori imaju međunarodne veze, iako njihov razmjer varira. Neki mentori pomažu doktorandima da pohađaju međunarodne konferencije. Povjerenstvo nije dobilo nikakve informacije o doktorandima koji su dio studija proveli u inozemstvu. Povjerenstvo cijeni napore nekih mentora za poboljšanje međunarodne mobilnosti doktoranada, no smatra bi se razina međunarodne mobilnosti studenata trebala unaprijediti na razini institucije, osiguranih informacija i podrške (financijske i administrativne).</p> <p>Znanstvenici iz inozemstva mogu sudjelovati u istraživačkim projektima doktoranada, no čini se da se to događa jako rijetko. Strani znanstvenici povremeno su vanjski članovi povjerenstva za obranu doktorskih radova.</p>
--	--

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalyse, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Nadalje, stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanja uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni viskom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.